

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့

“ပြည်နယ်အသစ်တွေ လိုအပ်နေပြီလား”

ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ

အကြံပြုလိုတာ

မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း

ဖုန်းနံပါတ် **+၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀** နဲ့

debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးထံ မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

“ပြည်နယ်အသစ်တွေ လိုအပ်နေပြီလား” (သာလွန်ဖောင်းထက်)

မြန်မာနိုင်ငံမှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး ၁၃၅ မျိုး နေထိုင်တယ်ဆိုတဲ့ သတ်မှတ်ချက်တွေ ရှိနေပေမယ့်လည်း တကယ်တမ်း ပြည်နယ်တွေ ခွဲခြား သတ်မှတ်တဲ့အခါမှာတော့ လူဦးရေ အချိုးအစားကြီးမားတဲ့ ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ ရှမ်းတိုင်းရင်းသားတွေကိုပဲ အခြေခံပြီး တော့ တိုင်းရင်းသားပြည်နယ်ကြီးတွေအဖြစ် သတ်မှတ်ထားတာပါ။ အဲဒီ တိုင်းရင်းသား ၇ မျိုးလို့ပဲ လူဦးရေများပေမယ့်လည်း ပြည်နယ် ဖော်ဆောင် ခွင့်မရတဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေ ရှိနေသလို နေရာတိုင်းမှာ ပြန့်ကျဲနေထိုင်ရင်း တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးတွေ ဆုံးရှုံးနေတဲ့ လူမျိုးစုတိုင်းရင်းသားတွေ ရှိနေပါတယ်။ သူတို့တွေအတွက် ပြည်နယ်သစ်တွေဖော်ဆောင်ဖို့ လိုအပ် နေပြီလားဆိုတာကို ဒီတစ်ပတ် ဒီဇီဘီဒီဘီတို့မှာ ဆွေးနွေးသွားမှာပါ။

ပြည်နယ်တွေရဲ့ အဝ

အင်္ဂလိပ် ကိုလိုနီနယ်ချဲ့လက်အောက် ကျရောက်နေရတဲ့ မြန် မာနိုင်ငံကို တောင်တန်း၊ ပြည်မ ခွဲခြားခြင်းမရှိဘဲ လွတ်လပ်ရေး အပြီး တိုင်ရရှိဖို့ ပြည်မ၊ တောင်တန်း တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင် ၂၃ ဦးဟာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အတူ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့မှာ ပင်လုံစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပါတယ်။ အဓိကအားဖြင့် ကချင်၊ ရှမ်း၊ ချင်းတောင်တန်းဒေသတွေဟာ ပြည်မနဲ့အတူ လွတ်လပ်ရေးရယူဖို့ အာမခံထားခဲ့ပြီး ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် အခွင့်အာဏာကို ပင်လုံစာချုပ်မှာ အာမခံထားခဲ့ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ၃ ခု ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး အစောဆုံးကတော့ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ဒီဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေမှာ တိုင်းရင်းသားတွေလိုချင်တဲ့ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စု စနစ်ပုံစံ မပါရှိခဲ့ပါဘူး။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာ ဗိုလ်ချုပ် ကြီးနေဝင်း ဦးစီးတဲ့ စစ်အာဏာသိမ်းမှု ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပျက်ပြယ်ခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီနောက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း စိတ်ကြိုက်ရေးဆွဲထားတဲ့ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပေါ်ပေါက် လာခဲ့ပြီး အဓိကအားဖြင့် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်စနစ်ကို အကောင်အ ထည်ဖော်တဲ့ အခြေခံဥပဒေ ဖြစ်ခဲ့တာမို့ တိုင်းရင်းသားတွေ လိုလားတဲ့ အခြေခံဥပဒေ ဖြစ်လာခဲ့ပြန်ပါဘူး။

၁၉၈၈ ခုနှစ် ဒီမိုကရေစီ လူထုလှုပ်ရှားမှု ပေါ်ပေါက်လာပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်း ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေလည်း ပျက်ပြယ်သွားခဲ့ ပြီး ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစောမောင်၊ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ ဦးဆောင်တဲ့ စစ် အစိုးရက အာဏာသိမ်းထားခဲ့ပြန်ပါတယ်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်မှာတော့ စစ်အစိုး ရက စိတ်ကြိုက်ရေးဆွဲထားတဲ့ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပေါ်ပေါက် လာခဲ့ပြီး အဲဒီ ဥပဒေမှာလည်း ဗဟိုဦးစီးစနစ် များပြားတာ၊ တပ်မတော်က အထူးအခွင့်အရေး ရရှိနေတာတွေကြောင့် ဒီမိုကရေစီမဆန်တဲ့ အခြေခံဥ ပဒေတစ်ခု ဖြစ်လာပြန်ပါတယ်။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေနဲ့ ဖက်ဒ ရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ်နဲ့ ပြည်နယ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာဖို့ဆိုတာက ပိုပြီး တော့ အလှမ်းဝေး လာခဲ့ပြန်ပါတယ်။

အခြေခံဥပဒေအရ ပြည်နယ်သစ်တွေ ထူထောင်ဖို့လွယ်သလား

၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အခန်း ၂ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်း တည်ဆောက်ပုံ ပုဒ်မ ၄၅ မှ ပုဒ်မ ၅၆ အထိ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေမှာ နိုင်ငံ တော်ကို ပြည်နယ်တိုင်း ၁၄ ခု၊ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေများ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ် ချုပ်ခွင့်တိုင်း ၆ ခု ပါဝင် ဖွဲ့ စည်းထားပါတယ်။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပ ဒေမှာ ပြည်နယ်သစ်တွေ ဖွဲ့ စည်းခွင့်ပြုထားခြင်းမရှိဘဲ နယ်နမိတ်ပြင်ဆင် သတ်မှတ်ခွင့်၊ အမည်ပြောင်းလဲခွင့်ကိုသာလျှင် ခွင့်ပြုထားပါတယ်။ ဒါပေ မယ့် နယ်နမိတ် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်း၊ အမည်ပြောင်းလဲ သတ်မှတ်ခြင်း တွေမှာလည်း ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်အမတ် အားလုံးရဲ့ လေးပုံသုံးပုံနဲ့ အထက်၊ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လေးပုံသုံးပုံနဲ့အထက်က ထောက်ခံ ဆန္ဒမဲပေးမှ နယ်နမိတ် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်း၊ အမည်ပြောင်းလဲတာတွေ လုပ်ဆောင်နိုင်မယ်လို့ ပြဋ္ဌာန်းထားတာမို့ တပ်မတော်သား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တွေမပါဘဲ ရှိရင်းစွဲ ပြည်နယ်တိုင်း နယ်နမိတ်ပြင်ဆင်ဖို့ အမည်ပြောင်းလဲဖို့တောင် မဖြစ်နိုင်တဲ့ အနေအထားပါ။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရတော့ ပြည်နယ်သစ်တွေ ထပ်မံထူထောင်ဖို့က လုံးဝ မဖြစ်နိုင်တဲ့ အနေအထားပါပဲ။

ရှစ်ပြည်နယ်မှနဲ့ ဗမာပြည်နယ်သစ် ထပ်ပေါ်နိုင်သလား

သမ္မတဦးသိန်းစိန် အစိုးရလက်ထက်မှာ ရှစ်ပြည်နယ်မှဆိုတဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေဘက်က တင်ပြတဲ့ ဖက်ဒရယ်မူတစ်ရပ် ပေါ်ထွန်းခဲ့ပါ သေးတယ်။ ဒီမူဟာ သိပ်မကြာခင် ပြန်လည်စတင်မယ့် ညီလာခံမှာ ဒီမူ ကို အခြေခံတဲ့ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲတွေ ပြန်လည် ပေါ်ပေါက်လာမယ့် အ ခြေအနေရှိတယ်လို့ သုံးသပ်မှုတွေလည်း ရှိပါတယ်။

ရှစ်ပြည်နယ်မှဆိုတာကတော့ ပြည်နယ်/ တိုင်း ၁၄ ခု မသတ် မှတ်တော့ဘဲ လက်ရှိ ပြည်နယ် ၇ ခုမှာ “ဗမာလူမျိုး” တွေ အနေနဲ့လည်း ပြည်နယ်တစ်ခု သတ်မှတ်ပြီး ၈ ပြည်နယ်ထားရှိရေး ဖြစ်ပါတယ်။

ရှစ်ပြည်နယ်မူဟာ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ တောင်ကြီးမှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ “ပြည်နယ်ပေါင်းစုံညီလာခံ” က ထွက်ပေါ်လာတဲ့ “မူ” ဖြစ်ပြီး ၁၉၈၈ အရေးတော်ပုံအပြီး ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ UNLD လို့ခေါ်တဲ့ ပြည် ထောင်စု တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ကလည်း ဒီမူကို ဆက်လက် ကိုင်စွဲခဲ့ပါတယ်။ “တန်းတူရေးနဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်” ဆိုတဲ့ အခြေခံကနေ ပေါက်ဖွားလာတဲ့ အယူအဆဖြစ်တာကြောင့် ဒီအမြင်သ ဘောထားဟာ တရားမျှတမှု မရှိဘူးလို့ မဆိုနိုင်သလို ရှိရင်းစွဲ တိုင်းဒေသ ကြီး ၇ ခုမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ ဗမာလူမျိုးတွေ အနေနဲ့လည်း ဒီအဆိုအပေါ် ထောက်ခံဖို့ မလွယ်ကူတဲ့ အနေအထားမျိုး ရှိနေတာတွေ ရပါတယ်။

ပြည်နယ်သစ်တွေနဲ့ ဖက်ဒရယ် တကယ်ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား

တိုင်းရင်းသားတွေလိုလားတဲ့ ဖက်ဒရယ်စနစ်နဲ့ ပြည်ထောင်စု စနစ်၊ ပြည်နယ်သစ်တွေ ပေါ်ထွန်းဖို့က အခက်အခဲများစွာရှိနေပြီး အကြီး မားဆုံး အခက်အခဲကတော့ တပ်မတော်ရဲ့ သဘောထားပါပဲ။ တိုင်းရင်း သားတွေလိုလားတဲ့ ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို နိုင်ငံတော်ကို ပြိုကွဲ ထိခိုက်နိုင် တယ်ဆိုတဲ့ သုံးသပ်ချက်နဲ့ သုံးသပ်မှုတွေလည်း ရှိနေတာမို့ ဖက်ဒရယ်စစ် စစ် ဖြစ်လာဖို့ကတော့ ခက်ခဲနေဦးမှာပါ။ တိုင်းရင်းသားတွေ အချင်းချင်း ကြားမှာလည်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်နဲ့ ပြည်နယ်ပေါ်ထွန်းရေး တောင်းဆိုမှု တွေက တစ်နေ့တစ်ခြား ကျယ်လောင်လာတာမို့ တိုင်းရင်းသားတွေကြား

မှာလည်း ညီညွတ်မှုမရှိတဲ့ အခြေအနေတွေ ဖြစ်ပေါ်လာနေတာမို့ ဖက်ဒ ရယ်စနစ် ဖြစ်ပေါ်လာဖို့ကတော့ အတော်ကို အလှမ်းဝေးသေးတယ်လို့ပဲ ဆိုရမှာပါ။

“ဝ” ပြည်နယ် ဥပမာ

၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေအရ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ဟိုပန်မြို့နယ်၊ မိုင်း မောမြို့နယ်၊ ပန်ပိုင်မြို့နယ်၊ နားဖန်မြို့နယ်၊ မက်မန်မြို့နယ်နှင့် ပန်းဆန်း မြို့နယ် ၆ မြို့နယ်ကို ခရိုင်နစ်ခရိုင်ဖွဲ့စည်းပြီး ဝ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ပေးထားပေမယ့်လည်း ‘ဝ’ တွေကတော့ ဝ ပြည် နယ်အဖြစ်ပဲ သတ်မှတ် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲပါတယ်။ ရှမ်းပြည်နယ်ထဲမှာ ဝ ပြည် နယ်ကို ဘယ်သူကပဲ အသိအမှတ်မပြုသည်ဖြစ်စေ UWSA လို့ခေါ်တဲ့ ဝတပ်ဖွဲ့က တရားဝင် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲပါတယ်။ UWSA က စစ်အင်အား တိုး ချဲ့ပြီး သူပြည်နယ် သူ့အစိုးရ၊ သူ့အစိုးရ အသုံးစရိတ်ကို ကိုယ်တိုင်ရှာလို့ နိုင်ငံငယ်လေးအဖြစ် ရပ်တည်နေပါတယ်။

ဝပြည်နယ်ကို ပြည်နယ်အဖြစ် တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုထား ခြင်း မရှိပေမယ့် ဝပြည်နယ် အစိုးရနဲ့ တပ်မတော်က တကယ်ကို တည်ရှိ နေပါတယ်။ စစ်အင်အားလည်း ကြီးမားတာမို့ ပြည်ထောင်စုအစိုးရရဲ့ ထိန်းကွပ်မှုအောက်မှာ အာဏာသက်ရောက်မှုမရှိတဲ့ ဒေသတစ်ခုလို လည်း ဖြစ်နေပြန်ပါတယ်။ ပြည်နယ်သစ်အဖြစ် တရားဝင် ဖွဲ့စည်းခွင့်ပြုခဲ့ ရင်တောင်မှ အခုလောက် ထိန်းချုပ်မှုကင်းမဲ့နိုင်တဲ့ အနေအထားမရှိဘူးလို့ နိုင်ငံရေးသမားတချို့က သုံးသပ်ပါတယ်။ ပြည်နယ်သစ်တွေ ဖွဲ့စည်းခွင့် မပြုတဲ့အခါ ဝပြည်နယ်လို လက်နက်ကိုင်ပြီး ကိုယ်ပိုင်ပြည်နယ် ထူထောင် ပြီး နိုင်ငံငယ်လေးတစ်ခုလို အုပ်ချုပ်လာနေမှုတွေဟာ အနာဂတ် ပြည် ထောင်စုနိုင်ငံတော် ပေါ်ထွန်းရေးအတွက် အတားအဆီးတွေ ဖြစ်လာနိုင် တယ်လို့လည်း နိုင်ငံရေးသမားတွေက သုံးသပ်ပါတယ်။ ပြည်နယ်သစ်တွေ ခွင့်မပြုရင် လက်နက်ကိုင်ပြီး စစ်အာဏာသုံးတဲ့ နိုင်ငံငယ်လေးတွေ ဖြစ်လာမှာတွေကို အားလုံး သတိချပ်သင့်တယ်လို့လည်း ဝေဖန်မှုတွေ ရှိ နေပါတယ်။